

BEROUNSKÝ KATOLICKÝ ZPRAVODAJ

O slovech a činech

Na přelomu ledna a února nedělní evangelijní čtení popisují začátky Ježíšova působení. Je tady možné cítit určité napětí mezi SLOVEM a SKUTKEM. Možná ještě lépe - zázračným SKUTKEM. Souvisí to s Ježíšovým posláním. A je zřejmé, že to hlavní, v čem Ježíš vidí svoji působnost, je kázání, hlásání Božího slova, šíření zvěsti o Božím království. Zázračná uzdravení, ale třeba i proměnění vody ve víno či utišení bouře pak mají sloužit jako určité podepření Ježíšových slov. Mají jeho slovům dodat patřičnou váhu. Během celého svého působení se Ježíš bude vymezovat vůči nesprávnému pochopení jeho role. Lidé okolo něj by byli rádi, kdyby byl vůdcem, králem, který svrhne římskou nadvládu. Jiní by zase chtěli, aby byl léčitелеm, který odstraní všechny nemoci. Obě tyto varianty nepochopení budou Ježíše stále provázet, resp. útočit na něj. Dá mu velkou práci, aby i jen ve svém nejbližším okolí vysvětlil, jaké je jeho hlavní poslání. I mezi učedníky se najdou někteří, kterým bude jeho přístup připadat málo důrazný, málo vojevůdcovský či málo magický. Jeden jej zřejmě právě kvůli takové deziluzi nakonec zradí.

I my bychom měli při čtení Evangelii opakovaně hledat hlavní charakter Ježíšova působení a pak i náš osobní vztah k jeho osobě. I my bychom měli umět odlišovat naše lidské tužby po často rychlých a jednoduchých řešeních od způsobu, jakým zachraňuje Bůh a který nám Ježíš jedinečně prostředkuje. V takové řečnické obecně politické rovině to pak znamená nepodléhat vábení populismu, který právě jednoduchá, silácká a rychlá řešení nabízí. A jak už jsem psal několikrát: tím, co by nás – křesťany – mělo charakterizovat, je hluboká láska ježíšovského stříhu. Tedy zájem o naše bližní, o jejich obavy i naděje, a zvláštní vnímavost pak bychom měli mít pro ty na okraji. Tím myslím ukážeme nejlépe, jak dobře jsme SLOVU naslouchali, a tím snad také každý podle svých sil přispějeme k budování onoho království, o kterém kázal náš Pán u galilejských městeček. Kvůli tomu totiž přišel na tento svět (srov. Mk 1,38).

Jiří Cikánek, jáhen

Zprávy z farnosti

- **Bohoslužby ve farnosti jsou přizpůsobeny vládním opatřením.**
V době přísnějších opatření, kdy se nedělní bohoslužby nekonají, je kostel sv. Jakuba v Berouně cca 9.30 - 11.00 o nedělích otevřený k modlitbě, k dispozici je kněz. Zádveří kostela je zpravidla denně po celý den přístupné.
- **Přímé přenosy bohoslužeb nabízí Televize Noe, Radio Proglas, případně ČT2.**
Televize Noe nabízí v době zpřísněných vládních opatření mimořádně mše svaté každý den včetně víkendů v 18.00 z kaple ostravského studia Telepace. Ze stejného místa vysílá také bohoslužby od pondělí do pátku ve 12.05 a v neděli ještě v 10.30. V nabídce Radia Proglas jsou mše svaté řazeny každý všední den od 18.00.
- **On-line přenosy na internetu je možno nalézt na adrese www.mseonline.cz.**
- **Aktuální informace a další podněty naleznete např. na webu cirkev.cz.**
- **Modlitební společenství**
Setkání se koná vždy ve čtvrtek:
 - **4. 2. - modlitba s Biblií v Berouně na faře od 20 hod.**
 - **11. 2. - modlitba Taizé v Berouně v kapli Povýšení sv. kříže od 20 hod.**
 - **25. 2. - adorace a večer chval na Tetíně v kostele sv. Kateřiny od 20 hod.**Setkání se uskuteční, pokud to umožní aktuální vládní opatření.
Přímluvné modlitby je možno vložit v kostele do krabičky a na web farnosti. Děkujeme, modlíme se za vás. Srdečně vás zveme ke společné modlitbě. :-)
tým MS
Jan Franta tel. 605 983 228, Libuše Lukášová tel. 724 352 366, Vojtěch Malý tel. 735 077 381, Jan Marek tel. 732 541 409, Jana Cívínová tel. 721 120 926
„V naději máme bezpečnou a pevnou kotvu pro duši.“ (Žid 6,19)
- **Modlitba růžence**
se koná (do 12. února) **vždy v pátek** před večerní mší svatou v Berouně **od 17.20 do 17.40 hod.** a vede ji M. Žáčková. Úmysl modlitby je za kněze, farnost, Komunitní centrum sv. Ludmily na Tetíně a město Beroun. Od 19. února se budou konat v pátek od 17.30 křížové cesty.
- **Úklid betléma v Berouně – 2. února**
Prosíme o pomoc s úklidem betléma po večerní mši svaté u sv. Jakuba v Berouně **v úterý 2. února**, tedy o svátku Uvedení Páně do chrámu (mše sv. je od 18 hod.).
- **Popeleční středa – 17. února**
Popeleční středou dne 17. února vstoupíme do doby postní. Připomínáme, že tento den je dnem přísného postu (půst od masa zavazuje katolické křesťany od 14 let, půst újmy od 18 do 60 let).
- **Sbírka Haléř sv. Petra,**
určená na humanitární aktivity církve, je vyhlášena na **neděli 21. února.**

Milí přátelé!

Jako každoročně bychom vám rádi podali zprávu o aktivitách, které jsme farnosti nabídli vloni, a dá-li Pán Bůh, nabídneme i v roce letošním. I když by se mohlo zdát, že bylo téměř vše zakázáno, K-klub dobu covidovou v roce 2020 přestál s jedinou ztrátou: Nepodařilo se kvůli koronavirovým okolnostem uspořádat v říjnu **koncert kapely DEŠE**, na který jsme se těšili a už už věšeli plakáty. Dotaci od MÚ Beroun na uspořádání koncertu jsme v plné výši vrátili, a půjde-li to a podaří-li se nám opět získat podporu, pokusíme se společně s muzikanty nalézt náhradní termín v roce letošním.

Ostatní akce se podařily téměř zázračně – poslední akcí nepoznamenanou karanténou bylo masopustní veselí s tradičním názvem Eldorádo masek v únoru. Letos bohužel, protože PES stále „štěká“ mezi 5. a 4. stupněm a Popeleční středa začne již 17. 2., **maškarní Eldorádo neproběhne... Carni et circenses vale...**

Přesně v době, kdy se vloni před létem uvolnila opatření pro pořádání hromadných akcí, jsme mohli uspořádat divadélko – i díky tomu, že tato akce je tradičně venkovní a také na přímluvu sv. Petra, který i přes nepříznivou předpověď vyprosil pěkné počasí. I letos **Tatínkovo divadélko v červnu v podání divadla ELF plánujeme**, ale otázka termínu je též zatím vzdálená jako odpověď na otázku: „Kdo otrávil ryby v Bečvě?“

Již třetím rokem nabízíme **Výtvarný kroužek**, kterého se díky dotaci MÚ Beroun na nájem a výtvarné potřeby mohou každé úterý od 15 do 16 hodin účastnit i předškolní děti z nízkopříjmových či početnějších rodin či děti osamělých rodičů. I přes měsíční uzávěru na jaře a dvouměsíční na podzim kroužek mohl probíhat a věříme, že co nejdříve začne i v roce letošním. Více informací na tel. 602 945 017.

Zatímco koncerty, divadélka i kroužek jsou závislé na dotacích, dvě naše pravidelné akce, maškarní oslava masopustu a **Mikulášská nadílka**, jsou soběstačné díky dobrovolné pomoci rodinných příslušníků členů klubu. Jsou také typickými aktivitami, kvůli kterým Křesťanský klub vznikl: Pořádat akce pro křesťanské rodiny s dětmi tak, aby souzněly s liturgickou dobou a také s křesťanskou filosofií. Od dob předadventních farních plesů a nečarodějnických rejů kvůli únavě materiálů (únavě pořadatelů, ale asi i potencionálních návštěvníků) pořádné už jen Mikulášskou nadílku, která je opravdu připomínkou štědrého světce a kde nepřebírají hlavní slovo

čerti či „nedej Bože“ krampusové, a „masopustní veselí“, které konáme opravdu před Popeleční středou. Ale o to jsme raději, že tyto aktivity své návštěvníky již více než 15 let mají. A také jsme hrdí, že nám již roste vlastní dorost – například Mikuláš o další generaci omládl...

-iva-

Mikuláš nebyl v karanténě

Milé děti, jistě jste byly hodné. I ty Sofinko v první řadě, i ty Marečku, Aničko, Bětuško, Jindříšku. Však já vím, že ano. Alespoň vy, které jste v sobotu 5. prosince dorazily na dvůr fary u sv. Jakuba, si dobře pamatují, hlavně vás, které jsem poznal i přes ústenky a roušky. Naštěstí u nás v nebi CORONA není, a tak jsem mohl dorazit. Děti měly připravené básničky a modlitbičky, Ivanka slibovala, že nebude hubatá a bude dobře papat, Emilka zase, že si bude uklízet, Janíček, že nebude bít brášku. A já si píšu do zlaté knihy, komu se daří, a komu ne. A navíc, Pán Ježíš se i za každého toho malého

zlobila tolik přimlouvá, že každý nakonec svůj dáreček dostane. A tak andílek Markét s andílkem Eli rozdaly celý koš balíčků ovoce, sladkostí, občas doplněných brambory či uhlíky... A já se budu se za vás v nebi přimlouvát, aby se vám plnění slibů dařilo. A celému světu, aby se dařilo vyhrát na covidem. Abychom se 5. prosince 2021 mohli potkat i v kostelíčku při mši a společně si zazpívat. Děkuji vašemu P. Petrovi, že nám dvůr a kapli vždy zapůjčí a za rok s Pánem Bohem!

Váš Mikuláš

Ticho ve Svatojánské koleji

V rozhodování jít studovat do Svatojánské koleje je obvykle důležitá chuť učit v mateřské škole, věnovat se dětem v zájmové organizaci, vést kroužky ekologické výchovy, hudební, výtvarné či jiné, jednoduše zájem o předškolní a mimoškolní pedagogiku. Prostě pracovat s dětmi. Rozhodnutí žít tři roky se spolužáky pod jednou střešou ve společenství, hrát divadlo, zpívat, malovat, tvořit z hlíny, užít si studentský život

v mimořádné budově a v mimořádném místě, ve Svatém Janu pod Skalou. Krásná příroda, zajímavá historie, kousek od Prahy. Jak říkával jeden vyučující, když vystoupil z autobusu a zvednul hlavu nahoru ke kříži: „To je mystika!“ Jindy zase „To je romantika!“ Měl pravdu.

A jak je to dnes? Ke kříži na skále můžeme vzhlížet stále. Ale ve Svatojánské

koleji je již několik měsíců ticho. Ticho neznamená pusto! Studium stále běží, učitelé učí, studenti studují, setkávají se v obvyklém rozvrhu hodin, ve svých domovech tráví spoustu času sledováním displejů svých počítačů, malují, hrají na klavír, snad si i sólově zazpívají, věnují se dramatické výchově... Drama dnešní doby – koronavirová epidemie přenesla život Svatojáneků daleko ze svatojánského údolí do virtuálního prostoru. Výuka běží online, i když to zvenčí vypadá, že život ve Svatojánské koleji je offline.

Leccos z očekávání, se kterými sem studenti přišli, se naplňuje. To, co však ve virtuální realitě studenti nenajdou, je první sněh ve svatojánském údolí, příprava adventního večera, koledy v azylovém domě, cesta na skálu ke kříži před odjezdem domů na Vánoce, radost z toho být pospolu, zážitek, který je bude i po letech do Svatého Jána vracet.

Mgr. Bc. Vlasta Jindrová

zástupkyně ředitelky Svatojánské koleje

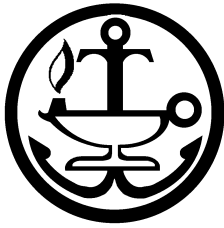
Odešla sestra Ela

Ve věku nedožitých 92 let nás 22. ledna opustila paní **Alžběta Králová** z Berouna. Skautky a skauti, světlušky a vlčata z let 1968 – 1970, ale i pozdější účastníci dětských letních táborů na Javornici ji ovšem znaly vždy výhradně jako **sestru Elu**.

Na říčku Javornici začalo berounské skautské středisko Miloše Seiferta jezdit tábořit v r. 1970 a sestra Ela tam s námi ten první rok jela jako zdravotnice, ale zároveň se účastnila táborových her a celého programu. Pomáhala vůdkyni 1. oddílu skautek Blance Horákové a také Marii Čákové (Čingi), která vedla 1. roj světlušek. Přestože po zákazu skautingu (od září 1970) se už tábory nesměly jmenovat „skautské“, ve skautském duchu pokračovaly dál a manželé Ela a Roman Královi se jich jako vedoucí účastnili ještě dlouhá léta. S vděčností vzpomínáme!

-lf-

Skautské středisko Radost a Naděje Beroun

Rozhovory s členy skautského střediska Nad'a Křečková

Milá Nad'o,
bydlíš v Hořovicích, kde také studuješ gymnázium. Od
minulého tábora jsi členka oddílu RS.

**1. Proč sis tuto školu vybrala? Co chceš dělat za
budoucí povolání?**

Vybrala jsem si tuto školu, protože jsem neměla
promyšleno, jakým směrem dál, a mám ji v místě bydliště.
Ještě netuším, jaké povolání bych chtěla dělat.

**2. Od kdy a proč jsi vlastně skautka? Co pro tebe
skauting znamená?**

Do skautu chodím 3 roky. Skauting pro mě znamená
zábavu a partu dobrých lidí.

**3. Od minulého tábora jsi členem oddílu RS, na co se
v tomto oddílu nejvíce těšíš?**

Co jsem v RS, tak je korona, takže se těším, až skončí a
bude se něco dít.

**4. Zapojuješ se nějak ve středisku? Pokud ano, jak?
Pokud ne, jak by ses chtěla zapojovat?**

Ve středisku se nijak nezapojuji.

5. Jaké jsou tvé koníčky, co ráda děláš ve volném čase?

Ve svém volném čase dělám moderní pětiboj a hraju na klavír.

6. Je měsíc únor, co máš s tímto měsícem spojené a co máš na něm ráda?

V únoru máme většinou jarní prázdniny, takže jezdíme na hory s rodinou a kamarády;
velmi si to užívám.

7. Jak by ses s našimi čtenáři na závěr rozloučila?

Rozloučila bych se tím, že bych řekla nazdárek :)

Děkuji za rozhovor, Nad'a.

Za rozhovor děkuje Simona Šustrová ☺

Poselství Svatého otce Františka k 29. světovému dni nemocných 11. února 2021

Jenom jeden je váš Mistr, a vy všichni jste bratři (Mt 23,8)

Základem péče o nemocné je vztah důvěry

Milé sestry, milí bratři,

slavení 29. světového dne nemocných, který připadá na památku Panny Marie Lurdské 11. února 2021, je příležitostí, abychom obrátili svou pozornost zvláště na nemocné a na ty, kdo se o ně starají, ať už ve zdravotnických zařízeních, v rodině nebo v komunitě. Zvláště myslím na všechny, kdo na celém světě trpí v důsledku pandemie koronaviru. Všechny, zvláště lidi velmi chudé a na okraji společnosti, ujišťuji, že jsem jim duchovně nablízku, a ubezpečuji je o lásce a starostlivosti celé církve.

1. Inspirací pro téma letošního dne nemocných je úryvek z evangelia, ve kterém Ježíš kritizuje pokrytectví těch, kdo mluví, ale nejednají (srov. Mt 23,1–12). Pokud víru zredukujeme na bezduché slovní cvičení, aniž bychom vstoupili do příběhu bližního a všeho, co potřebuje, pak naše vyznávaná víra neodpovídá reálnému životu, a to je velmi vážné. Ježíš nás chce varovat před nebezpečím, abychom nesklouzli ke zbožňování sebe sama. Používá proto silná slova: „*Jenom jeden je váš Mistr, a vy všichni jste bratři*“ (Mt 23,8).

Ježíšova kritika těch, kdo „mluví, ale nejednají“ (Mt 23,3), je za každé situace a pro každého prospěšná. Nikdo totiž není imunní vůči pokrytectví, velice závažnému zlu. Ve svém důsledku nám brání, abychom jako děti jediného Otce plnili své povolání, žít pro bratrství všech lidí.

Ve vztahu k bratřím a sestrám, kteří jsou v jakékoli nouzi, nám Ježíš ukazuje opačný postoj, než je pokrytectví. Vybízí nás, abychom se před druhým člověkem zastavili, naslouchali mu, navázali upřímný a osobní vztah, abychom s ním soucítili, vnímali jeho rozpoložení a jeho utrpení až do té míry, že je vezmeme na sebe a pomůžeme mu (srov. Lk 10,30–35).

2. Nemoc nám dává zakusit vlastní zranitelnost a současně naši přirozenou potřebu druhého. Zjevněji vnímáme svou křehkost tvora a zakoušíme svou závislost na Bohu. V nemoci nás zcela prostupuje nejistota, velké obavy, někdy i zděšení. Doléhá na nás bezmoc, protože naše zdraví není závislé na našich schopnostech nebo na naší „starostlivosti“ (srov. Mt 6,27).

Nemoc v nás vyvolává otázky po smyslu života, s nimiž se ve víře obracíme k Bohu: otázky, jimiž hledáme nový význam a směr svého života. Někdy nenajdeme odpověď hned. Ani naši přátelé a příbuzní nám v tomto náročném hledání nedokážou vždy pomoci.

Emblematickou postavou je v této situaci Jób. Jeho manželka a přátelé ho v jeho neštěstí nedokážou podržet. Naopak ho dokonce osočují, a tak v něm umocňují samotu a zmatení. Jób se cítí opuštěný a nepochopený. Navzdory své nesmírné slabosti navrhuje jakékoli pokrytectví a volí cestu upřímnosti vůči Bohu a ostatním. Volá k Bohu tak neodbytně, že Bůh mu nakonec odpoví a otevírá mu nové obzory. Potvrzuje, že Jóbovo utrpení není trestem ani znamením, že by se Bůh od něj vzdálil nebo ho ignoroval. Z Jóbova zraněného a uzdraveného srdce v té chvíli tryskají rozechvělá a pohnutá slova k Hospodinu: „Zvěděl jsem o tobě jen podle doslechu, ale nyní tě zří moje oči“ (42,5).

3. Nemoc má pokaždé více než jednu tvář: má tvář každého nemocného, i těch, kdo se cítí být zcela opomíjeni, vyloučeni, obětí sociální nespravedlnosti, která popírá jejich základní práva (srov. encyklika *Fratelli tutti*, č. 22). Současná pandemie poukázala na velké množství nerovností ve zdravotnickém systému a odhalila nedostatky v péči o nemocné. Péče mnohdy není dostupná pro lidi staré, slabé, zranitelné, často je nevyvážená. To je důsledek politických kroků, toho, jak jsou spravovány zdroje, a úsilí všech, kdo zastávají jakoukoli zodpovědnou roli ve společnosti. Investovat do péče o nemocné je prioritou vyrůstající ze základního principu, že zdraví je prvotní společné dobro. Pandemie však také ukázala velkodušnost a obětavost zdravotníků, dobrovolníků, pomocného personálu, kněží, řeholníků a řeholnic, kteří zodpovědně, láskyplně a obětavě pomáhají, ošetřují, utěšují a slouží mnoha nemocným i jejich příbuzným. Tichý zástup mužů a žen, kteří se rozhodli pohlédnout nemocným do tváře, vzít na sebe bolest pacientů, které považují za blízké, neboť všichni jsme členy jedné velké lidské rodiny.

Taková blízkost je vzácný balzám, který přináší nemocnému útěchu a povzbuzení v jeho utrpení. My, křesťané, prožíváme tuto blízkost jako výraz lásky Ježíše Krista, *milosrdného Samaritána*, který se soucitně sklání nad každým člověkem zraněným hříchem. Ve spojení s Ježíšem skrze Ducha Svatého jsme povoláni, abychom byli milosrdní jako Otec a abychom milovali zvláště nemocné, slabé a trpící bratry a sestry (srov. Jan 13,34–35). Tuto svou blízkost můžeme zakoušet osobně nebo společně: bratrská láska v Kristu totiž vytváří společenství, které je schopno uzdravovat, nikoho neopouští, přijímá především ty nejslabší a jde jim vstříc.

V této souvislosti bych rád připomněl důležitost bratrské a sesterské solidarity, která se konkrétně vyjadřuje ve službě. Má mnoho podob, všechny jsou zaměřené na pomoc bližnímu. „Sloužit znamená pečovat o ty, kdo jsou slabí v našich rodinách, v naší společnosti, v našem národě“ (srov. kázání v Havaně, 20. září 2015). V tomto úsilí je každý povolán „před konkrétní tváří lidí nejslabších upozadit vlastní požadavky a očekávání, své touhy po moci. ... Služba vždy hledí bratru do tváře, dotýká se jeho těla, vnímá jeho blízkost někdy až natolik, že jeho utrpení pociťuje na sobě a snaží se všemožně bližnímu pomoci. Služba proto nikdy není ideologická, protože neslouží idejím, nýbrž osobám“ (tamtéž).

4. Má-li být péče účinná, musí být postavena na vztahu, který umožní celostní přístup k nemocnému. Je třeba, aby tento aspekt zohlednili také lékaři, zdravotníci, odborníci, dobrovolníci a vzali na sebe utrpení těch, které ve vztahu vzájemné důvěry provázejí k uzdravení (srov. Nová charta pracovníků ve zdravotnictví [2016]). Jde o úmluvu mezi těmi, kdo požadují péči, a těmi, kdo se o ně starají, která je založená na vzájemné důvěře a úctě, upřímnosti, ochotě. To pomáhá překonávat jakékoli obranné postoje, respektovat důstojnost nemocného, zajistit profesionalitu zdravotníků a udržovat dobré vztahy s rodinami pacientů.

Takový vztah s nemocným nachází svůj nevyčerpatelný zdroj motivace a síly v *Kristově lásce*, jak to dokazuje tisícileté svědectví mužů a žen, kteří se v péči o nemocné stali svatými. Z tajemství smrti a zmrtvýchvstání Krista se rodí láska, která je schopna dát plný smysl jak pacientovi, tak tomu, kdo o něj pečuje. Svědčí o tom evangelium. Ukazuje, že Ježíšovo uzdravení nevychází ze žádných kouzel, ale je vždy důsledkem *setkání, vzájemného vztahu*. Ježíš přináší Boží dar a odpovídá na něj ten, kdo ho přijme. Ježíš to shrnuje slovy: „Tvá víra tě zachránila.“

5. Milí bratři a milé sestry, přikázání lásky, které Ježíš zanechal svým učedníkům, se konkrétně naplňuje i ve vztahu k nemocným. Společnost je o to humánnější, oč účinněji se v duchu bratrské lásky dokáže postarat o své trpící a slabé členy. Snažme se dojít tohoto cíle a vytvářejme svět, kde nikdo nezůstane sám, nikdo není vyloučen nebo opuštěn.

Všechny nemocné, všechny pracovníky ve zdravotnictví a všechny, kdo jsou nemocným nablízku, svěřuji přímlově Panny Marie, Matky milosrdenství a Uzdravení nemocných. Kéž z lurdské jeskyně a z nesčetných poutních míst na celém světě posiluje naši víru a naději a kéž nám pomůže postarat se o druhé s bratrskou láskou. Všem rád uděluji své požehnání.

Dáno v Římě u Sv. Jana Lateránského dne 20. prosince 2020, o 4. neděli adventní.

FRANTIŠEK

Historie skoro detektivní

Tentokrát to začalo zaprášenou a dost umolousanou knihou. Před časem mi ji přinesl kolega a řekl: „Nechceš Vávru? Našel jsem to náhodou při vyřazování svazků z knihovny, nemá to ani inventární číslo, vlastně to sem vůbec nepatří.“ „No jasně že chci!“ skočila jsem po starém výtisku; to se přece nestává každý den, aby vám někdo nabízel knihu z r. 1899, první vydání. Kolega, původně ze Zdic, k historii našeho královského města zřejmě žádný vztah nemá (jako učitel je odborník spíš přes dějiny světové a české), jinak by se přece Vávry nezbavoval.

Knihla se jmenuje Paměti královského města Berouna. Na titulní straně je uvedeno: „Dle původních pramenů sepsal Josef Vávra, c. k. profesor. 1899. Tiskem Ant. Čistického v Berouně. Nákladem Emanuela Hojky. Beroun.“ O pár listů dál následuje věnování: „Blahé památce důstojného kněze Václava Slavíka, kníže. arcib. vikáře a děkana berounského (...), taktéž i všemu obyvatelstvu král. města Berouna věnuje spisovatel.“

Roku 1899 ještě nikdo z mých předků v Berouně nebydlel, dědečkovi byly v té době tři roky a batolil se na Březových Horách, babička se tam narodila r. 1901.

Přistěhovali se do Berouna až ve dvacátých letech, proto jsme Vávru doma v knihovně neměli. Věděla jsem, že ty Paměti existují, Vávra byl pojem, ale nikdy jsem ten spis nečetla, nedalo se to myslím ani vypůjčit.

Doma jsem začala knihou zvědavě listovat. Protože byl červen a léto otvíralo svou náruč, hladina Berounky se leskla, vzduch voněl senosečí a lesy houbami, v duchu jsem odložila podrobnou četbu na „dlouhé zimní večery“, až nebude ale opravdu vůbec co dělat. Ale pak jsem dolistovala na stranu 365 a tam začínala kapitola Hlavní chrám sv. Jakuba. Začetla jsem se pozorněji – a bylo proč. Na str. 369 začíná popis chrámu. Čtu a čtu, ale za chvíli nevycházím z údivu. Hlavní loď se zdá být v pořádku. V presbytáři stojí hlavní oltář sv. Jakuba Většího, dnes Staršího, „dřevěný, krásně řezaný s figurami“ z r. 1741, s obrazem „z dílny slavného Petra Molitora“ z r. 1744. V hlavní lodi „u prostředního ze tří severních sloupů jest oltář sv. Josefa, dobře zlacený“. „Proti tomu oltáři při poledním pilíři jest oltář sv. kříže, na němž jest kříž s umčením Božím, s Marií Pannou a Janem miláčkem.“ Tak to opravdu je. Pak následuje jižní loď: „V pozadí polední lodi kostela jest oltář sv. Antonína, na němž ve skříni jest obraz sv. Anny s Marií Pannou a Ježíškem. Původcem toho oltáře byl r. 1674 pan Matouš Norbert Frišman z Ehrenkronu, císařský richtář v Berouně, majitel domu v rinku č. 89 a velkého hospodářství.“ No budiž, dnes je to oltář sv. Anny a sv. Antonín je nahoře v nástavci v menším obrázku. To pořád souhlasí. Ale dál „nejblíže při zdi jest oltář sv. Barbory, který zřídil roku 1748 radní pán Václav Sládek, majitel domu č. 91 (+1766) s chotí svou Barborou (+1758)“. My tu snad máme nějaký oltář sv. Barbory? A hlavně – na tom místě, o kterém píše Josef Vávra, je přece oltář Nejsvětějšího Srdce Ježíšova... Tím to ovšem nekončí, „opodál při zdi jest oltář Marie Panny Karlovské, pořízen byl r. 1721 od měšťana Jana Vilíma Bousovského (měl dům č. 32) a r. 1752 byl vykázán terciářům sv. Františka. Oltářní obraz maloval tehdy Jan Hottinger v Praze.“ No jenomže Panna Maria Karlovská je přece na konci severní lodi!

Vávra půlnoční (severní) lodí pokračuje: „V půlnoční lodi, skoro pod kruchtou stojí bratrský oltář Bolestné Matky Boží. Založen byl od Mariánského bratrstva, které tu vzniklo r. 1723. Na tom oltáři jest velký obraz a vzácný, jenž představuje bolestnou Matku Boží s mrtvým tělem Krista Pána. Znalci ho uznávají za dílo z květu malířské školy nizozemské a maloval prý ho buď Rubens, buď van Dijk. Schaller udává jeho cenu na 10.000 zlatých, Seydl na 40.000 zl. ve stříbře a novější odhad udává 16.000 zl.“ Oltář je na svém místě, obraz má dnes název Snímání z kříže a za jeho autora je považován někdo z van Dijkovy školy. „Opodál při zdi jest oltář sv. Jana Nepomuckého, podobá se, že vznikl zde za moru 1713 – 14. (...) Když děkan Strachovský r. 1748 odcházel na kanonikat k sv. Vítu do Prahy, zůstavil 128 zl. na nový oltář svatojanský, který pak r. 1752 dohoteven. Oltářní obraz maloval slavný Petr Molitor a k tváři sv. Jana použil podobizny kanovníka Strachovského.“ Ano, ten oltář tam skutečně je. Ale dál to nesouhlasí vůbec: „Na konci půlnoční lodi jest oltář nejsv. Srdce Páně, založený r. 1782 od měšťanstva. Mramorovou tumbu sdělal tetínský kameník Antonín Lüftner. R. 1801 byl ten oltář zlacen.“ Oltář Nejsvětějšího Srdce Páně je přece v jižní lodi, na opravu oltářního obrazu jsme donedávna přispívali ve sbírce! A v jižní lodi je také oltář Panny Marie Karmelské, ovšem Vávra uvádí: „Vedle pod kazatelnicí při pilíři jest oltář Matky Boží Karmelské čili škapulířské, pořízený r. 1706 od Jana Vilíma Nikodema Presla.“ Tak to nám nesouhlasí celkem čtyři oltáře. Tři jsou

jinde a jeden tu vůbec není. „Škatulata batulata, hejbejte se,“ napadlo mě trochu nevázně. Ale teď vážně – proč jsou ty oltáře jinde? Že by je někdy v minulosti stěhovali sem a tam? A proč by to dělali? Copak jsou to jen tak nějaké barokní almary? Oltáře přece mají být pevně spojené se zemí, původně měly být kamenné, později do nich byly kameny alespoň vkládány, tak jako v našem kostele.

Prokousala jsem se textem na str. 372, a to bylo moc dobře. Jinak už bych přemýšlela o tom, že na počátku 20. století naši předchůdci renovovali interiér kostela a že třeba nějaké ty oltáře vážně přemístili. „Pohřby v samých kostelích zakázány byly císařským dekretem r. 1784; ale v Berouně přestaly již r. 1781, ježto nebylo v děkanském chrámě již k tomu místa. Krypty zde nebylo, ale 36 pohřebních sklípků, a ty nám nelze všechny vystihnouti.“ Čtu dál – a už vidím, že je zase něco jinak. „V kůru jest pohřebiště kněžské.“ (Vávra tím „kůrem“ myslí presbytář.) Pohřbení jsou tam tři děkani a dva kaplani. Ale také další osoby, mimo jiné prý i „1781 Ludmila Rudolfova, zakladatelka residence piaristů.“ No tak to pozor, Ludmila Rudolfová je přece pohřbená poblíž oltáře sv. Anny a ten nápis na náhrobním kameni je dosud pěkně čitelný! Rod Preslů má spočívat u Panny Marie Karlovské, která je ovšem na místě Panny Marie Karmelské. Jenomže Preslové ve skutečnosti spí věčným spánkem také u oltáře sv. Anny. Rod Eislů by měl mít hrobku u oltáře Nejsvětějšího Srdce Páně, který ovšem Vávra situuje místo Panny Marie Karlovské.

Tak jsem se rozhodla, že se toho dne večer po mši sv. na to tedy podívám. V kostele byl zrovna taky Jenda Marek. Spojenými silami jsme odhrnuli perský koberec, který leží před oltářem v závěru severní lodi, a co nevidíme – pod ním se objevil náhrobní kámen Anny Josefy z Bechyně a Lažan, ale podle Vávry by tato šlechtična měla ležet u oltáře Panny Marie Bolestné (Snímání z kříže)! A rod Eislů má naopak svoji hrobku úplně vzadu u západní stěny kostela, náhrobní kámen nese docela dobře čitelný nápis v češtině. „A máme Tě, Vávro!“ pomyslela jsem si opět trochu nevázně. Oltáře jsou jinde, hroby jsou jinde... To by mě zajímalo, co tomu tak asi říkali Berounští, když si to před sto dvaceti lety přečetli a nemohli svůj kostel skoro poznat.

Tiše jsem vždycky předpokládala, že slovatný historik Josef Vávra byl buď náš rodák, nebo tady u nás zakotvil a velkou část života tu žil. A teď to vypadá, že do našeho kostela v životě nevkročil. Tak jak to vlastně bylo? Hledám a zjišťuji, že se narodil r. 1838 v Praze jako páté dítě v měšťanské rodině. Vystudoval a stal se c. k. středoškolským profesorem a historikem. Vyučoval na české reálce v Praze, přispíval do Ottova slovníku naučného, ve svých spisech se věnoval dějinám královského města Kolína, Mníšku pod Brdy a klášteru na Skalce, historickým a církevním památkám Prahy, historii obce Nuslí a Pankráce a také historii královského města Berouna. (Kromě toho ještě napsal několik učebnic dějepisu a jiné přepracoval.) V letech 1862 – 1875 působil jako profesor na reálném gymnáziu v Kolíně. Na jaře r. 1889 ho vyzval berounský děkan Václav Slavík, aby sestavil historickou monografii města Berouna, i býval na děkanství hostem o letních prázdninách, prostudoval děkanský archiv, všechny matriky od r. 1601, v listovně c. k. okresního soudu studoval knihy trhů a smluv z let 1483 – 1826, dále z knih kšaftů a obligací. Prostudoval i zbytek městské registratury a rovněž registra městských účtů od r. 1508 i knihu inventářů z let 1565 – 1619. Studium a práce na knize mu trvala deset let. Děkana Václava Slavíka Pán k sobě

povolal 28. ledna 1895, a tak se dobrý kněz, který chtěl Paměti vydat svým nákladem, vydání knihy nedočkal.

P.S.: Název **Historie skoro detektivní** jsem si vypůjčila od spisovatele Miroslava Ivanova. Napadl mě také nadpis Na Beroun, Vávro, na Beroun! To by byla pro změnu parafráze oblíbené hlášky z povídky pánů Šimka a Grossmanna. Ale pak se mi to zdálo vůči slovu historikovi trochu neuctivé. Vždyť u nás tak pilně studoval... Jenom v tom kostele nám to nějak přeházel! A co se týká oltáře sv. Barbory, ten byl asi jediný, který časem opravdu přestěhovali – prý do kostela Zvěstování Páně.

Lidmila Fričová

*

Modlitba měsíce

• Společný úmysl apoštolátu modliteb na únor:

„Děkujeme za dobré zdravotnictví v naší zemi a prosíme za všechny, kdo pečují o potřebné, aby v nich viděli obraz Boží a svou službu jim prokazovali s úctou a láskou.“

Římskokatolická farnost Beroun, Seydlovo nám. 24/5, 266 01 Beroun

tel: 311 621 964, e-mail: farnost.beroun@centrum.cz; www.farnostberoun.cz

Kontakty:

P. Petr Bouška, administrátor

e-mail: petr.bouska@centrum.cz

mobil: 608 524 408

P. Petr Blecha, farní vikář

e-mail: deserto@tiscali.cz

mobil: 723 183 758

*

Pavel Kodras, stavební technik vikariátu

e-mail: pavel.kodras@apha.cz

mobil: 602 465 797

Jiří Hanke, správa pozemků vikariátu

e-mail: jiri.hanke@apha.cz

mobil: 739 521 031

duchovní vypomáhající ve vikariátu

P. Josef Jonáš, výpomocný duchovní

e-mail: josef.jonas@web.de

mobil: 775 271 756

Ondřej Mrzilek, jáhen

e-mail: ondrej.mrzilek@seznam.cz mobil:

732 281 293

Jiří Cikánek, jáhen

e-mail: jiri.cikanek@seznam.cz

*

Lukáš Petřvalský, titulární varhaník

e-mail: lucas.petrvalsky@hotmail.com

mobil: 724 219 745

Berounský katolický zpravodaj - měsíčník Římskokatolické farnosti Beroun

Písemné příspěvky možno odevzdat **nejpozději do 20. dne měsíce** do krabičky

„Dotazy a příspěvky“ v kostele, v elektronické podobě na e-mail: red.tym@seznam.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu článků.

Vydává Římskokatolická farnost Beroun, Seydlovo nám. 24, pro vnitřní potřebu.

V elektronické podobě na stránkách farnosti: www.farnostberoun.cz/zpravodaj

Příspěvek dobrovolný, č. ú. farnosti Beroun: 361 038 389 / 0800